СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. No. 11. Jersey City, N. J., Tuesday, January 15, 1935. VOL. XLIII. Ч. 11. Джерзей Сіті, Н. Дж., вівторок, 15 січня, 1935. THREE CENTS.

ЖІНКА САМА ПЕРЕЛЕТІЛА ТИХИЙ ОКЕАН

САН ФРАНСІСКО. — Амелія Ергарт перелетіла сама одна Тихий океан та не зважаючи на мраку, осіла щасливо на летничім порті в Овкленді.

Віддаль з Гонолюлю до Овкленда, що виносить коло 2,400 миль, перелетіла вона за 18 і чверть години. Є це теж певного роду рекорд. При висіданню привитала її товпа з 10,000 людей, що ждала на неї цілими годинами.

Подвиг її замітний не лише тим, що цей лет доконала жінка, але й тим, що це взагалі був перший випадок, щоб одна особа перелетіла Тихий океан.

Про свою подорож оповідає вона, що ніколи не стратила була дороги, себто знала, де вона знаходиться й куди їй летіти. Найтяжчою пригодою для неї, як сама каже, була противна критика перед вилетом.

БОРОТЬБА ЗА УМОВИ ПРАЦІ НА ЗАЛІЗНИЦЯХ.

ШІКАҐО. — Джозеф Істмен, що займає уряд так званого федерального залізничого координатора, видав осторогу до юній, що виконання їх домагань може знищити залізниці. Проти цеї остороги виступили урядники залізничих юній з публичною заявою, в котрій заповідають, що вони будуть далі домагатися заведення на залізницях 6-годинного дня праці та інших уступок.

Не дивлячися на заклик Істмена, залізничі юнійні урядники заповідають предложення домагань конгресови. Істмен обчисляє, що виконання цих домагань буде коштувати залізниці 400 міліонів долярів на рік.

СТРАЙК РЕДАКТОРІВ „ЖИДІВСЬКОГО БОЛЕТИНА".

НЮ ЙОРК. — Редакційні робітники „Джуіш Дейлі Болетин", щоденної жидівської ґазети англійською мовою, вийшли минулого четверга на страйк, щоб запевнити собі точну виплату належности та повороту залеглих платень. Редакційні робітники цеї ґазети перестали працювати й ґазета не виходила, поки видавець ґазети не погодився з юнією ґазетних робітників, „Нюйорською Ґазетярською Ґілдою", до котрої належать усі редактори „Болетина".

Видавець згодився заплатити залягаючу заплату та дав ґарантію, що набудуче ґазета буде точно виплачувати заплату тижнево. Редакційні робітники мають працювати 44 години на тиждень, 5 днів тижнево. Їх не мається відправляти з роботи без виведення проти них слідства, яке має перевести комітет жалоб.

До полагодження спору причинився посередник стейтового департаменту праці.

Страйк редакційних робітників нюарської ґазети „Нюарк Леджер" ще триває далі. Минулої неділі „Нюарська Ґазетярська Ґілда" скликала до салі Круґера велике віче в цій справі. Бесідники представляли зібраним домагання редакторів та боротьбу редакційних сил з підприємцями.

ДОМАГАННЯ ЮНІЇ У СПРАВІ ВУГЛЯ.

ВАШИНГТОН.—Юнія вуглевих робітників „Юнайтид Майн Воркерс оф Америка" виробила й предложила конгресови проєкт закона про вугільний промисл. Проєкт радить конґресови постановити, що вугіль є публична вжиточність, так як залізниця, і тимсамим добування його повинно підлягати строгій контролі федерального уряду.

Урядники юнії, що виробляла цей проєкт, кажуть, що проєкт спирається на розсліди „краєвої ради природних багатств" та що за проєкт заявиться багато власників углевих копалень.

ЮНІЯ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ВЖИВАННЯ ВІЙСЬК ПРОТИ СТРАЙКАРІВ.

ВАШИНГТОН. — Американська Федерація Праці вислала до ґовернора стейту Джорджія телеграфічний протест проти вживання війська проти страйкуючих робітників у Росвилі, арештування людей, що важилися вийти на страйк, та передержування їх у концентраційних таборах. Федерація закидує ґовернорові зловживання урядової влади.

ВИПРАВА БЕРДА ДО ПІВДЕННОГО БІГУНА.

ЛИТЕЛ АМЕРИКА (Коло Південного Бігуна).— Адм. Берд, командант виправи південного бігуна повідомляє бездротним телефоном, що в пятницю рано вернувся до головної кватири геольоґічний відділ виправи, що під командою Двина Блекберна вибрався був на санках до бігуна на геольоґічні розсліди. Відділ дійшов на віддаль 180 миль від бігуна. Виправа забрала йому 88 днів. Перейшли за цей час 1,410 миль дороги. Відкрили широку високорівню та розсліділи дуже цікавий підбігуновий ледняк. За всю дорогу пересічна температура виносила 40 до 50 ступнів нижче зера Фаренгайта.

ЗУДАРЕННЯ „БОСА" З ПОЖАРНИМ ВОЗОМ.

У пятницю злощуя зударилися в Пасейку, Н. Дж., зі собою пасажирський омнібус та віз пожарної сторожі. Від зударення омнібус перевернувся на хідник. Наслідком зударення пані Вероніка Чайка померла в шпиталі від розбиття черепа. Поважні рани дістали між іншими: 42-літній Осип Звольський, що їхав омнібусом, та один з пожарників, Джордж Полищак. Пожарники кажуть, що шофер омнібуса, Михайло Янко, не вважав на сиґнал пожарного воза, але далі гнав з великою скорістю.

ГРАНАТА ПОРОЗРИВАЛА ЛЮДЕЙ.

Робітники з села Серники, пов. Горохів, працювали в лісі при направі дороги. В лісі знайшли вони воєнну гранату, яку забрали з собою до села і принесли її на подвіря господаря Королюка. Королюк приїхав у той час з поля і коли побачив, що один з робітників розбирає гранату, почав на нього сварити і просити, щоби вони гранату винесли назад у поле. В тій хвилині граната вибухла, трох робітників розірвала на кусні, двох і господаря сильно поранила. Коней розірвало також.

РОЗПРАВА ПРОТИ МАЛОЛІТНІХ.

У Тернополі відбулася розправа проти 17-літнього Василя Болецького з Ivачова Горішнього, який на прилюдній криниці причепив картку з написом „Геть із Польщею!" Засудили Болецького на 14 днів арешту. Друга розправа відбулася проти 15-літньої Степанії Ґерій, теж з Іvачова Горішнього. Вона відповідала як обвинувачена за участь у демонстраційному богослуженні та за вміщення протидержавних написів. Обвинуваченну засудили на 5 зл. кари з заміною на один день арешту.

ТРАГЕДІЯ СІЛЬСЬКОЇ ЖІНКИ.

Василина Климчук зі Змінця, коло Цуцька, вийшла заміж за Петра Середу. Перед весіллям батько Василини обіцяв їй досить велике придане, якого не хотів дати по шлюбі. Муж Василини, розлючений поступком батька, вигнав її зі свого дому. Нещасна жінка почала домагатися в батька видачі приданого, а коли він відмовив їй, вернулася до хати свого мужа і там повісилася.

ЗБЕЗЧЕЩЕННЯ ЖИДІВСЬКОГО ЦВИНТАРЯ В КРАКОВІ.

„Хвіля" звідомляє, що невиліджені люди закралися на жидівський цвинтар у Кракові при вул. Міодовій, збезчестили місце вічного спочинку і порозбивали 14 нагробників на головній алеї.

ЯПОНСЬКА КОЛЬОНІЗАЦІЯ МАНДЖУРІЇ.

Японський уряд рішив вислати в найблищих роках до Манджурії 200 тисяч японських осадників. Задля цього повстало японсько - манджурське еміґраційне бюро з основним капіталом 300 міліонів єн. Як звіщає манджурська преса, японські еміґранти поселяться на великому просторі довкола Ілянію в північній Манджурії.

В СОВЕТАХ Є 159 НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ.

„Правда" подає, що всесоюзна совєтська академія провірює виданий у 1927 р. спис національностей. В новому списі будуть пороблені поважні зміни. На основі тимчасових підрахунків у Советах є 159 національностей.

ЖАХЛИВИЙ ЗЛОЧИН, ДОКОНАНИЙ ПРИ ПОМОЧІ ДІТЕЙ.

Кримінальна хроніка занотувала новий небувалий злочин, від якого віє жахом, тому, що в ньому брали участь малі діти. В мешканні розведеної жінки Блюмової в Лодзі мешкав як піднаємець купець Еленберг. Якийсь час Блюмова й Еленберг жили в згоді, однак по якімсь часі посварилися й розійшлися. Одного дня Блюмова запросила до себе Еленберга, щоби з ним відбути рішучу розмову. Розмова була бурхлива і мало що не дійшло до сутички. Тоді два брати Блюмової, що прислухувалися розмові, кинулися на Еленберга, а Блюмова і її 10-літня сестра облили його горячим смальцем, а потім катували свою жертву. Перевезений до шпиталю, Еленберг помер серед страшних мук. Поліція арештувала Блюмову, її братів і сестру.

ЗАСТРІЛИВ НАРЕЧЕНУ Й САМ СЕБЕ.

Жахлива трагедія на еротичному тлі трапилася в селі Лучиці, луцького повіту. Від довшого часу парубок Василь Каменчук залицявся до дівчини Марії Башуківної. Вона відповідала йому взаїмністю. Врешті вирішили побратись. На перешкоді тому станула мати дівчини, що не хотіла видати дочки за Василя, бо він був незаможний. Рішучий спротив матери був причиною трагедії: одного дня любовна пара вирішила позбавити себе життя. Як це частенько траплялось, наречені стрінулися в садку. Василь приніс зі собою коротку рушницю. А тимчасом мати дівчини, занепокоєна довшою відсутністю дочки, вийшла в садок і побачила молодят. Але заки вона дійшла до них, Василь вистрілом з рушниці забив Башуківну (наречену), а другим вистрілом позбавив життя себе. На крик матери збіглися люди, та було запізно: обоє були вже мертві.

ПО ЗАСУДІ ВИСКОЧИВ З ВІКНА СУДУ І ЗГИНУВ НА МІСЦІ.

Чеслав Навроцький, мешканець Рівного, станув перед судом під замітом крадіжку худоб. Засудили його на півтора року тюрми. Засуд вяв він собі так до серця, що з місця скочив до вікна, вибив шибу і кинувся з другого поверха на вулицю. Згинув на місці, розторощивши собі голову.

ЯПОНСЬКА ПРИЧИНА САМОГУБСТВА.

Японський поліцай Гонда перерізав собі живіт традиційним гаракірі з такої причини: Мікадо мав відвідати кілька місцевих шкіл. Через помилку програма цих відвідин спізнилась на пів години і мікада не приняли як слід. За автами, які відвозили мікада, доглядав поліцай Гонда. Він цього не міг пережити.

ВЕЛИКИЙ ПРОМИСЛ КОРЧИТЬСЯ.

Управа фабрики гумових виробів „Вудета" в Коросні випо віла працю всім робітникам числом 780 з причини недостачі замовлень на фабрикати. Також фірма „Польські гуги скла" в Коросні припинила виріб тафлевого скла з причини недостачі замовлень. Перед трома тижнями гута вимовила працю всім своїм робітникам, одначе з уваги на деяку поправу конюнктури віддожила реченця їхнього звільнення. В гуті працює тепер 300 робітників. З Варшави повідомляють, що фабрика цементу в Голешові виповіла заняття 556 робітникам.

ЗЛОВИЛИ МАЧУГУ.

У присілку Ґвіздай біля Студян, пов. Переворськ, арештовано голосного бандита Мачуґу, що вирвався з рук поліції в Розбіжі, причому згинув від кулі його товариш Колодзей. Мачуґа укрився в домі Станислава Мотики. Досвіта дім окружила поліція і Мачуґа піддався спокійно, хоч заповів був заздалегідь, що буде боронитися до краю. Знайшли при ньому два револьвери й один утятий кріс з набоями.

ЕПІЛЬОГ КРІВАВОГО ВЕСІЛЛЯ.

Перед карним трибуналом у Самборі станули три брати: Іван, Дмитро і Микола Сарахмани з Ваневич біля Самбора, що брали участь в бійці, яка вибухла на весіллі господаря Дороша. Підчас бійки згинули Д. Запотоцький та Іван Лесик, пробиті ножами, а Юстин Лесик зазнав тяжкого ушкодження тіла. Розправа скінчилася засудженням Ів. Сарахмана на 10 літ, Дм. Сарахмана на 4 і пів року і Мик. Сарахмана на 1 рік вязниці.

„ТОРГУВАЛИ" КРАДЕНИМИ... РЕЙКАМИ.

В львівському городському суді відбулася розправа за крадіж і торгівлю залізничими рейками. На лаві обвинувачених засіли власник складу заліза Мехель Зольд (під замітом скуповування крадених річей), посередник у злодійських трансакціях, Бернард Фібер, і 6 злодіїв, що крали рейки на залізничій стації Львів—Клепарів. Злодіїв засуджено на кару по 6 місяців тюрми, а Зольда і Фібера на ґривни по 500 зл. з заміною на 10 днів тюрми.

ДИРЕКТОР ШКОЛИ — ДЕФРАВДАНТ.

Цими днями відбулися в Лодзі сходини біля 250 осіб, пошкодованих зловживаннями, що їх допустився директор кількох жидівських шкіл, Ліс. Він забрав від родичів дітей біля 250,000 зл. на шкільні оплати і пропав без сліду.

ЧУЖИНЦІ В АНГЛІЇ.

Тайна англійська поліція закінчила список усіх чужинців на території Англії. Анкету зроблено так тихо й обережно, що чужинці й не знали нічого про неї. Кожний чужинець має тепер свій окремий листок, де списані всі подробиці щодо його особи. Змінена теж контроля, щоб чужинці навіть як мають візи англійських консулів, коли не бажані, не мали права візду в Англію.

НІМЕЧЧИНА ОБЄДНУЄ ВСІХ НІМЦІВ ПО ЦІЛІМ СВІТІ

БЕРЛІН. — У цілім краю і в столиці панує велике одушевлення з приводу відбутого плебісциту в области Сари. Цю територію вважають вже так якби прилучену до Німеччини. Разом з тим оживились нові думки. В пресі й на ріжних нарадах підносять тепер потребу обєднання всіх Німців, що розкинені по цілім світі. Кажуть, що не є важне те, хто є яким горожанином, а те, яка пливе в його жилах кров. Ота кров є важніша від горожанства. І та кров повинна обєдувати. Ця пропаганда є звернена не тільки в сторону тих Німців, що живуть збитою масою, як от у Чехословаччині, але навіть до тих, що живуть на американськім континенті.

ОБОРОНЯЮТЬ МОСКОВСЬКУ ПРАВОСЛАВНУ ЦЕРКВУ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ.

ВАРШАВА (Польща). — Вшехпольський часопис „Ґазета Варшавська", обговорюючи справу православної церкви в Польщі, каже, що є в тій церкві два напрямки: російський і український. Для Поляків, пише ґазета, симпатичнішим є напрямок московський.

ЩО ПИШЕ ПРО ЦЕ ІНША ПРЕСА?

ВІЛЬНА (Польща). — „Курієр Віленскі" розбирає погляд „Ґазети Варшавської" про православя в Польщі. Твердить, що навіть самі Москалі, що живуть на іміґрації, вже частинно прийшли до переконання, що можна думати старими катеґоріями про один „русскій" нарід, себто московський, у кількох говорах: білоруськім, малоруськім і т. д.

Навіть Москалі вже зачинають розуміти, що не можна національно знищити українського народу, а булоб вистарчальним, якби можна його вдержати далі з народом московським політично. Того, каже вільненська ґазета, не розуміють іще в Польщі, й не хочуть цього нового положення зрозуміти й червона Москва та деякі заскорузлі представники російської іміґрації, що уявляють собою імперіялістів царського режиму. Отих большевиків з Москви і тих старорежимців, що живуть на іміґрації, підтримує Польща своєю політикою, піддержуючи російську православну церкву в Польщі як властиву православну церкву.

ПРИЧИНОК ДО ІСТОРІЇ ХОРИХ ПОЛЬСЬКИХ МОЗКІВ.

ВАРШАВА. — „Ґазета Варшавска" з 1-го січня 1935 р. розбирає в статті „Українські настрої" угоду Німеччини з Польщею. Каже, що ту угоду заключили Німці з мусу, бо потребували здобути собі прихильність Польщі з приводу плебісциту в кітловині Сари, як теж з приводу австрійського питання. Але, на думку цеї ґазети, і та угода вже принесла дуже цінний вислід. Бо кождий тепер переконався, що це Німеччина видумала „українську справу". Це Німеччина підпирала „українську акцію". Під цією „акцією" розуміє та ґазета революційну боротьбу. І заключає, що як тільки Німеччина, заключивши угоду з Польщею, зачала ставитись невтрально до цеї „акції", вона зараз зачала притихати. Видно тепер, каже та ґазета, „притуплення гостроти боротьби" й ослаблення впливів революційної української групи на „русску спуслість".

СЛОВАЦЬКА ПРОВОКАЦІЯ НАШОГО НАРОДУ.

УЖГОРОД (Закарпаття). — „Українське Слово" обговорює у передовиці урядове зарядження шкільного інспектора Б. Крпелеца у Бардієві, на Словаччині, в якім він забороняє вчити українських дітей науки релігії в школах по українськи. Проти цього провокаційного розпорядку розпочато загальну протестаційну акцію. Досі зісловачено вже 70% українських шкіл, а тепер Словаки зачинають добиратися ще й до української церкви.

„ЖОВТО-БЛАКИТНА ШМАТА".

УЖГОРОД. — „Українське Слово" стверджує, що на весні минулого року краєвий інспектор Вондрачек, Чех, на одному вчительському засіданню в іршавській окрузі назвав наш прапор по чеськи „жлуто-модре ґадри" (жовто-блакитна шмата). Це є слова високого чеського урядовця. А по тих словах прийшла заборона вживати цього прапору. Проти цеї заборони піднявся ввесь наш нарід на Закарпаттю.

З ЦАРСТВА ЦИГАНІВ.

ЧЕРНІВЦІ (Буковина).—В черновецькім і сторожинецькім повіті заведено спеціяльні іспити з румунської мови для тих учителів, що не є з роду Румуни. Як відомо, це мало такий наслідок, що звільнено кількадесять українських учителів з посад, нібито за те, що не мали такого знання цієї мови, що моглиб задоволити румунську владу. Але були такі, що цей іспит здали з добрим успіхом. А було це літом минулого року. Тепер знову заряджено нові іспити щодо румунської мови для тих, що поздавали іспити. Нащо це? Легко відгадати. Требаж усунути з посад усіх українських учителів! В тій справі внесено в парляменті інтерпеляцію, але ледви чи вона що поможе.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з пятниці (з англійською частю):		Friday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$ 2.00	One year	$ 2.00
На пів року	$ 1.25	Six months	$ 1.25
В Джерзи Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗА ОРҐАНІЗАЦІЮ СТАЛЕВИХ РОБІТНИКІВ

Боротьба за право орґанізації робітників у сталевім промислі ще далі в завішенню. Останніми днями боротьба перейшла в нову фазу. У відомій справі Віртона сталеві барони самі брали безпосередню участь у боротьбі, виступаючи в суді як сторона спору. Тепер, видно, побачивши, що так робити не корисно, задумали повести боротьбу так, щоби вони буцімто були тільки спостерігачами або свідками.

Справжня боротьба ведеться нібито між двома юніями. З одного боку, юнія попирана компанією, юнія, обмежена тільки до робітників фабрики, що виключає робітників споза фабрик даного підприємства. Словом, компанійна юнія. Проти неї стає юнія, що орґанізує робітників сталевих підприємств, не обмежуючись, очевидно, одною фабрикою, ні одним підприємством. Сталеві барони й компанійна юнія називають її тому зовнішньою юнією. Ціль цієї визиванки ясна: вона підсуває робітникам і публиці, що нібито чужі люди вмішуються тут у внутрішню справу підприємства.

Та ця визиванка може збаламутити декого необачного з публики, але не може вона закрити очей урядови, котрий має виконувати закон. Тому уряд стоїть за те, що й робітнича юнія, котра не обмежується одною фабрикою або підприємством, себто юнія, котру барони і їх підсусідки прозвали „зовнішньою юнією", теж має право орґанізувати робітників. Тому дня 31-го грудня Рада Робітничих Відносини у Сталевому Промислі приказала фабрикам сталі підприємства „Карнеґі Стіл Ко." в Дукейн, Пенсилвенія, та в Мекдоналді, Огайо, відбути вибори представників робітників. Підприємство мало предложити для цих виборів раді список робітників, що побирають заплату. Підприємство мало виконати приказ до 7-го січня. Того дня представники компанійної юнії внесли до судів у Пенсилвенії й Огайо просьби, щоб суд заборонив вибори, бо, мовляв, у фабриках нема невдоволення та що публичний інтерес вимагає, щоби виборів не було. До того додано запевнення, що компанія ніколи не противилася тому, щоб робітники, котрі цього хочуть, вибирали собі за представників „зовнішню юнію".

З цього визирає ясно ціль компанійної юнії, себто сталевих баронів, щоб суд признав так звану пропорціональну систему робітничої репрезентації, себто щоб одних робітників представляла одна юнія, компанійна, а інших — некомпанійна, „зовнішня". Яка ціль цього, теж відомо: компанія сподівається, що дві юнії, замісць боротися проти підприємців, будуть боротися одна з одною.

ЩЕ ПРО СМЕРТЬ КІРОВА

Лондонський часопис "The Morning Post" з дня 27 грудня 1934 р. містить у звязку з замахом на Кірова статтю про російський терор, з якої виходить, що замаховці рекрутувались не з рядів старої буржуазії, ані не з рядів опозиції, тільки з рядів комуністичного молодняку, який у нинішню пору являється найгрізнішим ворогом большевицького режіму. Стаття настільки цікава, що варта в цілости запізнатися з її змістом. Ось вона:

„Один визначний російський журналіст, який утік з табору примусових робіт, подає в нижче поданому дописі опис нинішньої ситуації в Росії. Його пояснення щодо причин недавнього вбивства Кірова кидає зовсім відмінне світло на цілу справу, ніж те, що його подають урядово московські круги, подані вчора, що справниками цього замаху є члени з ґрупи Зіновєва-Троцького, які побирали платню від одного чужого консуля. Він пише:

„Вбивник Кірова є особою, що належить до комуністичних кругів, і він не має найменшого звязку з так званою буржуазією, чи з мітичними білоґвардійцями. Надзвичайно важним доказом у цьому є також факт, що офіційна ліста розстріляних, у звязку з убиттям Кірова, не містить ні одного ймення, яке могло би бути в якійнебудь мірі звязане з антикомуністичним рухом.

„Найавтентичніші інформації щодо дійсного стану річей у Росії можна осягнути в таборах примусової праці. Після „розправи і засуду" жертви кремлінського режіму не бояться говорити правди.

„Раніше перед моєю втечею з Росії і в часі побуту в ріжних таборах примусових праць я був дуже здивований, що більшість моїх товаришів недолі походили зі студентських рядів.

„Пролєтарі з уродження і виховання, ці молодці, у віці від 23 до 25 літ, були найтипічнішими громадянами совєтського режіму.

„Коли я краще з ними познайомився, то ще більше здивувався, що їх провина лежала в тому, що вони належали до ріжних терористичних орґанізацій. Далі я від них довідався, що більше винних членів орґанізації розстріляно, а менше винних заслано на десять літ примусових робіт.

„Мої найближчі товариші в бараках були два молоді студенти, сини робітників, які були членами „Союзу Думаючої Молоді", яка знову складалася з членів комуністичної партії й мала на ціли вбити Сталіна. Їх пляни вже були поступили так далеко вперед, що вони вже навіть мали приготовану зброю у ріжних місцях, як також вироблений точний плян атентату, який мав відбутися першого травня 1934 р.

„Фактичні виконавці атентату мали бути назначені тягненням жеребів. Вони мали дістатись опісля до високого пятьповерхового будинку, з якого добре видно Червоний Сквер. З цього будинку мав початись у відповідну хвилю стрільний вогонь на Сталіна й інших совєтських достойників, які за розрахунком мали бути всі скупчені на здвигненій трибуні.

„Але заговір не вдався, бо один з заговірників зрадив плян ОГПУ. 46 заговірників розстріляно, а решту, включаючи двох моїх товаришів недолі, заслано на примусові праці.

„Друга ґрупа терористів, яка називає себе „Союзом Російських Патріотів" і яка головно складається зі студентів Школи Мистецтва і Драми в Москві, виготовила плян убити Сталіна при помочі бомби, киненої з театральної естради до льожі, в якій мав сидіти Сталін. Цей плян також викрила ОГПУ і в результаті розстріляно трицять терористів.

„Я також стрічав цілі ґрупи вязнів, яких вислано на примусові роботи за те, що вони пачкували зза границі зброю для своїх терористичних орґанізацій. Одначе ці вязні відмовились дати мені точніші інформації про те, думаючи мабуть, що працю їх орґанізації провадять ті члени, яких іще не зловили.

„Серед ріжних таборів, куди мене засилали, я також стрічав багато соціял-революціонерів, з яких більший відсоток теж були студенти.

„Їх теж заслали на примусові роботи, але не за терор, тільки за протикомуністичну пропаґанду. Не зважаючи на своє важке положення, вони далі вели свою пропаґанду серед вязнів, у висліді чого багато з них кудись пропадали.

„Зі старої інтеліґенції (освічених осіб, що належали до царського режіму), наскільки мені було відомо, не було ні одного в тих таборах.

„Вязні з селянських і хліборобських кляс відбували по найбільшій части свою кару за те, що „виявляли симпатії для терористів", а саме, що виявляли пасивний опір, коли влада конфіскувала їх майно.

„Факт, що майже всі вязні, які відбували кару за політичний і громадський терор, складалися фактично з совєтських студентів, є надзвичайно великої ваги.

„ОГПУ не хоче ніяк признати цього факту, що прапор антибольшевицького терору, який вирвано з рук старих контрреволюціонерів, знаходиться в руках молодої ґенерації, в першій мірі в руках студентів".

Подав **Е. Л.** (Лондон).

ЯКУ СПІЛЬНУ МЕТУ МАЄ КОЖДА РОДИНА

(Надіслане з Праги).

Основною клітиною народу є родина. Яка родина, така й держава, бо родина є держава в малому. Кожний нарід має таку владу, на яку заслужив собі. Тому кожному народови дуже важно орґанізувати здорову, міцно й певно споєну, національно свідому родину, яка булаб соціяльно й господарсько незалежною від тих сусідів, що панують над ним. Така родина сприятиме, що ввесь нарід цілком і політично визволиться й збудує свою міцну багату державу.

Кожний член суспільства під впливом ріжних чинників, як от виховання, освіта, осередок і оточення, в якому він жиє, виробляє в собі якусь життєву мету і ціль, до якої змагає ціле своє життя. Тому мета окремих одиниць дуже ріжноманітна.

В родині кожний член має в житті **свою мету,** яку він хоче осягнути, але всеж таки члени родини (сімї) **мусять мати ще одну спільну всім мету,** одну ціль, яка вміщалаб у собі найконечніші прагнення всіх членів родини.

Метаж кожної родини, як суспільного уґрупування, відмінна від мети, до якої змагає кожний окремий член (так є й у громаді, в народі, в державі). Виходить так, що ціль цілої громади одна, а ціль кожного члена громаи інша. Треба так реґулювати свою поведінку кожному членови при досягненні своїх особистих цілей, щоб не шкодити родині, громаді, народови (або державі).

Кожний член родини старається досягнути успіху в житті; так і родина в цілому змагає до спільного успіху.

Успіх родини — є успіх всіх її членів. Часто чуємо, що кожний з нас тягне „життєвий віз"; одначе родина **тягне той віз разом, бо вага того життєвого родинного воза лежить на всіх членах родини.** Колиб члени родини тягнули свій віз так, як у відомій байці „Лебідь, щука й рак", то віз стояв би на одному місці. Тому треба, щоб родинний віз життя **всі члени родини тягнули в одному напрямку** й тоді віз, хочби він був і дуже тяжкий, легко поїде.

Колиж віз з тягаром родинного життя буде тягнути **тільки один** член родини, то теж недалеко заїдеш, а то й зовсім станеш.

Коли ми поглянемо на працю людини, то бачимо, що найбільше уморює і розчаровує людину не **сама праця,** іноді й дуже тяжка, але **неможливість досягнути успіху в праці. Немила праця,** яка не має щасливого кінця. Тому людина шукає собі праці відповідно до своїх спосібностей та відповідних співпрацьовників, щоб досягнути успіху.

Добровільна й радісна співпраця є найважнішою умовиною розвитку й розвитку праці, бо сили одного дружно доповнюються силами співпрацюючих і тоді ні один рух не витрачається намарно. Така праця має щасливий кінець, має успіх, а з **успіху родиться радість, задоволення, які дають розгін до дальшої праці.** Так збільшується енерґія й усі співпрацьовники мають щораз більший і більший успіх і щастя. **Співпраця є основою всіх господарських і культурних цінностей людства.**

Незгода, суперечки, бій між собою — це причини всякого суспільного зла. Вони руйнують життя одиниць і суспільства.

Для успіху родинного життя бажано, щоб цілі, прагнення всіх членів родини між собою мали щось спільне, не перешкаджали змаганням і успіхови окремих членів цілої родини, та щоб мета всієї родини вміщала в собі хоч найважніші прагнення всіх її членів.

Тільки тоді буде згода й одностайна й дружна співпраця всіх членів родини. Щоб досягнути щастя, успіху родини, мусимо бути **далекозорі,** та завше думати про те, що життя коротке, і хто хоче бути щасливим, задоволеним, — мусить **у свойому житті** забезпечити себе доцільною, до своїх спосібностей підходячою працею, яка далаб щастя і добробут. Мета наша: бути щасливими **ціле життя,** тому треба подумати і про старість, коли вже не зможемо працювати, про свій благобут; а до цього треба забезпечити свою старість **матеріяльно й духово.**

Є два найголовніші чинники людського щастя: **здоровля й благобут.**

Тому спільною метою, ціллю кожної родини є **забезпечити здоровля й благобут усіх членів родини;** а щоб цього досягнути, треба вчитись і вчитись.

Недавно прийшлося мені переглянути всі річники „Жіночої Долі", всі календарі, альманахи, які видала „Жіноча Доля", й там знайшла я всі шляхи, всі поради, щоб досягти успіху в житті.

Марія Омельченкова.

ЩО ПОВИННІ ЗНАТИ ҐАЗЕТНІ ДОПИСУВАЧІ.

Львівський „Новий Час" містить ось-такі **„Прохання до наших дописувачів":**

„Пишіть **якнайчастіше,** зараз по подіях, що трапляються раз-у-раз. Пізніші вісти нічого неварті.

„Пишіть **якнайкоротше.** Нема часу читати довгі речі. Читач хоче все знати, але коротко і скоро.

„Пишіть **виразно і читко.** Скільки невиразних і нечитких дописів мусимо викинути до коша!

„Не скорочуйте слів! Особливо не скорочуйте слова „Українець", український". Просто якась манія скорочування обхопила велику скількість дописувачів. Що слово — скорочення. Майте терпеливість написати старанно, про що хочете звідомити.

„Пишіть про додатні, будуючі справи. Якщо пишете щонебудь проти когонебудь, **підпишіться** повним імям і назвищем. Відповідайте за написане. Не вимагайте від редакції, щоби була відважніша від Вас".

Знає.

— Може підете до театру, дають нову песу: „Жінки, які повинні бути".

— Спасибі, я вже знаю це!

— Як можете знати, коли дають цю песу щойно вперше!?

— Так, одначе я два рази жонатий.

Михайло Грушевський.

ЯСНОВЕЛЬМОЖНИЙ СВАТ

Різдвяне оповідання М. Заволоки.

(8)

Митрополит покликав до себе отця Кирила.

— От уже не пізнав вас, панотче! — сказав до нього гетьман, коли він надійшов.

— От до вас, панотче, має щось ясновельможний пан гетьман.

— Чим можу служити ясновельможному? — запитав отець Кирило, поклонившись гетьманови.

— Маю до вас, отче, орудку, та не знаю, колиб мені з нею до вас можна було звернутися.

— Кождого часу готовий я, коли можу служити.

— Є то орудка немала, треба її докладно розібрати. Коли вам добре, то я до вас заїду завтра по служенію.

Отець Кирило заявив свою готовість прийняти у себе гетьмана і відійшов, ломлячи голову над тим, як його приймати такого несподіваного і важного гостя, а ще більше, — щоб то могла бути за „немала орудка". По довгих міркуваннях прийшов він до дуже невеселого висновку, що мабуть гетьман, осівшися в замку на Киселівці, потребує тих матербозьких ґрунтів, що на Щековиці. І вернувшись до дому, отець Кирило почав витягати старі акти, що на них оперті були права матербозької церкви на ґрунти, щоби боронити прав перед ясновельможним гостем.

XII.

Отець Кирило вмисно трохи раньше скінчив служеніє, щоб самому поглянути, як прибрали хату до стрічі гетьмана. Вистелили світлицю коверцями, придбали доброго вина і відповідної перекуски, Настуся убралася в найкращу свою ґардеробі отець Кирило вислав глядачів — виглядати гостей.

Хмельницький вибрався в гостину з паном Антоном Ждановичем, київським полковником, але взяв з собою й Грицька Пісченка. Грицькови нічого не казав ані про свій замисл, ані про свою розмову з матербозьким протопопом, але коли Грицько тепер почув, що гетьман їде до отця Кирила, мусів догадатися, що гетьман щось хоче за нього вставлятись і, не знаючи, що з того вийде, з великим неспокоєм їхав перед ґетьманом з замку на Киселівці на подільський ринок. Кілька гарно убраних джур їхали за ними.

Був ясний, морозний день, перед полуднем.

Гетьман, виїхавши на ринок, де стояла Успеньска церква, казав Грицькови зачекати з джурою тут, а сам з полковником і з іншими джурами поїхав до попівства, і Грицько зіставcя з своїми страхами й надіями.

Глядачі справді заздалегідь сповістили отця Кирила, що гетьман наближається, і ще вони надїздили до подвіря, а вже отець Кирило стояв у воротах, здалека витаючи гостей.

Гетьман з полковником лишили під воротами джурів при конях, а знов іншим на руки скинули в сінях свої підбиті футром киреї і шапки. Гетьман мав еа собі ясно-синій жупан з дорогими ґудзиками, підперезаний шальовим поясом; він був іще нестарий, високий і сильний чоловік, з чорнявим, сухим і кістлявим лицем, як часто й тепер між Чигиринцями; був веселий, „у гуморі".

На порозі світлиці чекала гетьмана Настуся, а служниця держала поставець з фляшками. Гетьман з полковником випили по чарці доброї горівки й закусивши, по різдвяному, не солодощами, а смаженою ковбасою, посідали на ослоні, а Настуся вийшла.

— Гарну доньку маєте, панотче! Шкода таке добро у себе укривати, — сказав гетьман.

— Щож, вона мені не заваджає, — відповів отець Кирило.

— Знаю, але час би їй своїй хаті панувати. А ми власне до вас у цій справі. Їздили ми, бачите, по степах, по горах, по глибоких ярах, гонили ми по всяких звірах, і загнали ми куницю аж у вашу столицю. Побачили ми слід до вашого двора, аж бачимо тепер, що то не куниця, а красна дівиця. Але знаємо й на той товар купця — маємо доброго молодця. Отже ваш крам, а наш купець, чи підійде наш добрий молодець?

Отець Кирило з зачудуванням слухав таких несподіваних річей.

— Жартуєте, ясновельможний пане гетьмане!

— З жартами так далеко не їхалиб — відповів гетьман. — Тай не така це річ, щоб жартувати. Скажіть же нам, чи здається наш купець, добрий молодець?

— Якже зветься ваш купець, коли вже на те йде?

— З доброго роду і доброї слави, козак славний, а на імя зветься Грицько Пісченко.

—Грицько Пісченко! — з зачудуванням скрикнув отець Кирило. — А виж звідки його знаєте, ясновельможний пане гетьмане?

— Деж би мені його не знати: булисьмо з ним разом і на Жовтих Водах, і під Корсунем і під Пилявцями і під Замостям, скрізь єсьмо з ним бували. Козак добрий, на все здався; правда, пане полковнику?

— Егеж, хлопець добрий, не пожалуєте, панотче, як матимете такого зятя.

— Щож, панотче? — запитав Хмельницький, — якеж буде на це ваше слово?

Отець Кирило опинився в дуже труднім положенню. Який там не є славний козак Грицько, алеж він не може бути таким богословом, якого треба, щоби бути помічником і наслідником отцеви Кирилови. Але ее відмовитеж гетьманови!

— Щож, то нехай донька скаже, то її річ.

Покликали Настусю.

— От, доню, сватає тебе Грицько Пісченко. Чи маєш свобідну волю йти за нього?

Настуся завстидалась, змішалась і не могла нічого сказати.

— Щож, доню? — вдруге запитав отець Кирило. — От пан гетьман чекають твоєї відповіди.

— Маю, — ледви чутно, спустивши очи, сказала Настуся.

— От і гаразд! — утішився гетьман.

Обміняли хліб святий: не забув і його запасливий гетьман. Післали по молодого. Настуся винесла на тарілці рушники повязати сватів.

— От, синашу, — сказав гетьман Грицькови, як той прийшов. — Казав тобі не журитись, от воно на моє й вийшло: висватав тобі красну дівицю. Дай вам, Боже, в добрі та в гаразді проживати, нас старостів добром споминати. І ви, панотче! Маєте доброго зятя, то вже вам скажу. Буде мати що їсти і пити і в чім походити.

То вже говорилося при чарці: тимчасом зявились і випивка і перекуска.

— Ну, панотче, — сказав гетьман закусивши, — говорім тепер далі: кажіть, який посаг даєте за донькою, бо наш молодець неабиякий: від завтрішнього дня наставлений Грицько Пісченко сотником у Києві. Правда, пане полковнику?

— Правда, пане гетьмане, буде собі у Києві сотникувати, щоб міг і війську служити і молодої жінки пильнувати.

Грицько і отець Кирило поклонилися низенько гетьманови за ласку. І то сказати, такому молодикови сотниківство, та ще й у Києві!

Гетьман іще побалакав і попрощався з отцем Кирилом, сказавши якнайскорше готуватись до весілля.

А Грицько — Грицько, розуміється, не спішився з госпиди отця Кирила і міг тепер уже досхочу наговоритися з Настусею.

Он яка достовірна історія сталася 28 грудня 1648 року. Про дальше нема чого довго розказувати. Перед заговинами було весілля. Сильно там гуляли. Велика біда була курячому, гусячому і качачому родови. Отець Кирило справив добрий посаг доні, але не прийшлося тому добру красуватись на возі, їдучи до нової хати, бо зять пішов у прийми до тестя. Грицько справді дістав зараз київське сотниківство, і в козацькім реєстрі 1649 р. може кождий цікавий і тепер його прочитати на чолі київської сотні. Отсе все, що Грицько зіставcя в Києві і мав мешкати при тестю, трохи помирило отця Кирила зі своєю долею, хоч, розуміється, далеко ліпше булоб, якби Грицько не зрадив богословію і по тестеви перейняв парафію і бібліотеку.

Але тоді не булоб і цієї достовірної різдвяної історії.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ЯК ЦЕ РОБИТЬСЯ?

Недавно тому найвищий суд Злучених Держав заявив, що постанова закона про відбудову краю, котра дозволяє президентови заборонити перевіз з одного стейту в другий нафту, котру вироблено проти урядового обмеження, не годиться з конституцією й не обовязує.

Як рознеслася чутка про це рішення, противники закона про відбудову підняли крик побіди, а прихильники почали з розпуки сипати собі попіл на голову.

По президенті Рузвелті не видно було ніякого чувства. Він каже: признав нам суд наш закон незаконним? Добре. Ухвалимо на його місце інший, та так, щоб суд уже його не міг скасувати.

НЕ ДОКАЗАЛИ.

Большевицькі газети натякують, що в убивстві Кірова мачав свої пальці німецький уряд. Мовляв, консул Латвії дав убивникови Кірова гроші, а за латвійським консулем стояла Німеччина.

На доказ вини Німеччини московські газети подають, що німецькі газети виявили з убивства Кірова велику радість та говорили, що Кірова вбив Ніколаєв з особистої пімсти.

В Америці є багато газет, що хотіли почути цього негарного про теперішний німецький уряд, але, прочитавши московські обвинувачення, вони сказали: Ні, панове комісарі, з такими паперовими доказами не виходить.

ДОКАЗАЛИ, АЛЕ ЩО ІНШОГО.

У Берліні зїхалися недавно провідники німецької армії й нацистичні лідери.

Німецькі газети розписалися про чудову манифестацію національної єдности.

Чужі газети кажуть: Не дуріть нас, панове. Пощо вам демонструвати єдність німецької нації, коли ту єдність маєте? Скажіть нам: де ця єдність загрожена, що ви нас хочете демонстрацією баламутити?

РОЗКРИВАЄТЬСЯ.

В Америці часто горячкуються проти Японії, але важних для життя того краю вістей Американці не подають. Запал, видно, замрачує очі.

Про це можна багато більше довідатися з англійських газет. Примірoм, лондонський тижневик „Де Вік", доносить, що недавно тому японський міністер рільництва признав публично, що за першу половину 1934-го року в Японії було не менше як 2,594 поважних, сутичок з селянами, та зниження цін шовку зруйнувало коло 2 міліони японських селян. На місце шовку селяни управляють риж, але він може вижибити тих селян тільки пару місяців.

„Манчестер Ґардієн" подає за одною японською газетою в Токіо: „Фармери не можуть купувати рижу, й продають дочки в неволю".

ЧИ ТОМУ?

Донесення японської газети про продаж дівчат з голоду пригадує читачеви газет при читанню донесення з Югославії, що в південній Сербії дівчат так багато, що дівчину можна дістати дешевше, як корову або козу.

Чому люди мали би продавати дівчат?

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НЕ ЗВАЛЮЙМО ВСЕЇ ВИНИ НА ПРОВІД.

Багато в нас говориться про нашу біду. Та не всі знаємо, як ми до цеї біди влізли, а щож доперва говорити про ту стежку, яка нам вказує, як з біди вийти.

Нарікань у нас повно, але старань, щоб змінити обставини на краще — мало.

Кажемо, що в нас забагато політики. Неправда. Замало її. Наша біда в тім, що ми є політично неграмотні. А політика це наука.

Нема в нас своїх добрих шкіл. Нема відповідних просвітних інституцій. А зате є багато ріжних партій, чи там всяких угруповань. Хтож цьому винен?

Звичайно маємо на те все одну, віддавна оклепану, відповідь: винні провідники. Якаб не була в нас невдача, завжди в нас винні: провідники.

Не перечу, що в тім є дуже багато правди. Але це ще не вся правда. Бо пригляньмося так добре нашому життю по громадах. А яке в них життя, таке і життя цілої нашої іміграції.

Спитаймо себе: чи винен головний наш провід, що ми по громадах сваримося та розбиваємо вже існуючі організації, чи їх ослабляємо через амбіції поодиноких місцевих людей? А чи винні провідники, що наші Народні Доми не відповідають своїм завданням?

Чи провідники кажуть нам битися і пиячити? Чи може нагадують нам, що має бути в Народнім Домі читальня, що там має гуртуватися усе народне життя, що звідтам має йти поступ.

А скільки то пишеться в „Свободі", що в народнім житті і при народній праці не треба чіпати релігійних переконань. А чи так діється по наших місцевостях?

А коли Народні Доми того всього, що є в статутах, не виконують, і занепадають, та коли через те доходить нераз до того, що їх виставляють на лицитацію, то чи і тут винен головний провід?

А коли приміром кілька місцевих осіб забезпечать собі місце в управі Народного Дому, а потім вимагають і такі постанови переводять, що хто не вложить в інституцію певної більшої квоти, той не може бути урядником, то чи і тут винні головні провідники, що ті інституції по місцях занепадають, бо нові члени не хочуть приступати, бо навіть не є в можности такої суми заплатити?

Оте все це є ніякі видумані факти, а подані з дійсного життя.

На церковні процеси гроші є, а на ратування братських кас, на допомогу бідним — грошей бракує.

Розважмо те все. А як розважимо, то побачимо, що головні провідники нам того всього не кажуть робити. Тому, коли хочемо піти вперед в Америці, переведім „чистку" нашого життя по місцях. А це буде ота перша стежка, що допоможе нам вийти з біди.

Свій.

З НОВИМ РОКОМ — ДО ОБ'ЄДНАННЯ СИЛ.

Випадково попало мені в руки старе число „Свободи" зі статею „Наша вічна жебранина і жидівська жертвенність". В ній сказано, що в нас при вічній жебранині ми ще ніколи не зібрали на рік більше як сто тисяч, а ось Жиди задумують зібрати за один рік три міліони долярів на допомогу Жидам у Німеччині і в інших краях.

Це правда, що наша суспільна та патріотична робота опирається тільки на жебранині. Але вона має свої причини і над тими причинами вартаб застановитись. Ми вже звикли ставляти собі інших за примір: інші мудріші, більше сиплять грішми. А дуже часто забуваємо, що тих, що є від нас мудріші, Українці своєю працею виховали та до шкіл післали. Ми будемо сипати грішми більше від інших, як не будемо своїм майном інших збагачувати, а тільки себе, а навіть конечно звертати увагу на наші помилки чи недомагання, але заразом потрібно вглянути, яка причина лиха, а дати якусь раду, як лиху запобігти. Усунути причину і запобігти лиху можна тільки ділами, а не самими словами. Ми, яко загал, рішучо забагато звертаємо уваги і зуживаємо енергії на „політикування". Ми дійшли під тим оглядом до цього, що виглядає, що чоловік, який заледви хрестиком може підписатися, в нас у „політикуванню" може поконати найбільшого дипльомата світа. А коли говоримо про воєнне ремесло, то виходить, що детям Наполеонови з нами рівнатися! Ми політикуємо, вічуємо, протестуємо, киваємо пальцем у чоботі на всі сторони, забуваючи—"Vana sine viribus ira" — або по нашому: пустий гнів, коли нема сили. А сила лежить у єдности. Ми привикли все робити одинцем, іти самопас. Роздробившися, ми легко падали жертвою насильників, а часом навіть одні одних віддавали нашим ворогам. Замісць волі — самоволя; замісць згоди — розбрат; замісць злуки, поділ. Це риси замітні в нашій історії вже від самого її початку, і в тім наше горе.

Яка рада? В політиці визнати нам усім з національного боку одно, центральне політичне тіло на цілу Америку, з тим, що те тіло має нас усіх репрезентувати тут в Америці і в порозумінню з політикою в нашім старім краю, надавати напрям нашій тутешній політиці. Як створити таке тіло? — Нехай кождий Українець та Українка належить до якоїсь організації в своїй місцевости. Всі організації в кождій місцевости повинні мати свою місцеву Централю, а можна її назвати Центральна Рада, Громадська Рада, Центральний Комітет, або як інакше. Всі місцеві організації, мусять належати до місцевої Централі. Всі місцеві Централі знову, мусять належати до загальної Централі, до одного центрального політичного тіла на цілу Америку. А чи є таке тіло? Так, є ним Обєднання. Обєднання існує вже довгі літа і веде корисну працю. Про це кождий чоловік доброї волі може переконатися вже з самих фактів і цифер.

Яку силу має Обєднання? Має таку силу, яку ми йому надали. А матиме більшу, як ми йому її надамо. Сила лежить у нас самих і від нас вона мусить вийти й опиратися на нас і нашій добрій волі. І тільки така сила є пожадана й може бути для нас корисна. Сила, яка виходить не зпоміж нас, а зпоза нас, є нам чужа, насильна і може тільки змагати до нашого знищення, а не до нашого розвитку.

З Новим Роком зачнім нове життя. Покажім і докажім, що ми є зрілим народом. Хай буде одна наша власна, центральна влада для Українців в Америці. А коли так буде, то це буде великий крок наперед у напрямку збудування своєї держави. Справивши нашу політику в належне русло, звернім нашу увагу й енергію на поле промислу та торговлі, яке серед нас цілковито є занедбане. Коли наша торговля та промисл будуть теж у наших руках, тоді ми не будемо вже жити „жебраниною", коли прийдеться покривати видатки на наші народні потреби в старім краю і тут в Америці.

Адв. В. Кузьма,
Нюарк, Н. Дж.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

РІВЕРГЕД, Л. АЙ.

Листопадове Свято.

Свято відродження української державности на Західній Україні відсвятковано в нас в неділю, дня 18-го листопада, панахидою в церкві, при стрілецькій могилі, при якій держали два прапори, американський і український, громадяни Н. Цимбалістий і А. Калина, обидва в одностроях Галицької Армії.

Потім відбувся святочний концерт, пігготований диригентом п. С. Гурою. Співи дітвори і деклямації випали вдоволяючо. Бесідниками були: п. Годівський, як делегат ОДВУ, і парох о. Волинець, котрий візвав до зложення жертв на край.

Збірка випала, як на теперішні злі часи, добре. По долярові зібрано $31. А дрібними датками $7.80. Разом $38.80. З того призначено $15 на боєву армію, а решту вислано на інвалідів. Гроші вислано до Обєднання.

Жертвували по $1: Н. Худяк, А. Калина, Д. Тимчак, Н. Демидович, Н. Тиш, Н. Афтерман, І. Березний, І. Павліковський, Г. Бандрівський, Р. Демчук, М. Бандровський, І. Самотіс, о. Р. Волинець, С. Дрозд, В. Заверуха, М. Заверуха, С. Галас, М. Небор, В. Бандрівський, Г. Стахів, Марія Борнич, М. Дух, Магдалина Худяк, Марія Середюк, Катерина Борнич, Стефанія Каплар, В. і А. Худяк, Анастасія Березна, І. Ломага, Анна Ломага; Ф. Ломага 50 ц.

Н. Худяк.

— Що там робить цей чоловік у песячій буді?

— Це директор цирку блох. Ангажує нові сили.

ЩО ТАКЕ ВІТАМІНИ.

Про вітаміни говориться тепер кожний раз, коли мова про поживу й відживлювання, але що воно таке ті вітаміни, це властне мало хто знає. Але певна річ, що вони є і що мають величезне значення для здоровля і вплив на зріст, розвиток і правильне функціонування людського тіла.

Вже доволі давно стверджено усякими дослідами, що звірина росте й розвивається краще, коли годувати її природніми харчами, ніж коли давати їй їсти окремі складові частини тих харчів, хочби й хемічно воно було зовсім те саме. Значить, у харчах, бодай деяких, мусить бути ще щось таке, що спричинює зріст і розвиток звірячого та людського тіла, і коли врешті в деяких особливо поживних харчах знайдено такі дрібнесенькі частинки, яких в інших нема, то й названо їх вітамінами.

Ще далі відкрито, що й вітаміни не всі однакові, а є їх пять ріжних родів, і кожний має свій інакший вплив на фізичний стан і здоровля людини. Також прослідженo вже, в яких харчах їх більше і в яких менше, або й зовсім мало, який вплив має на них варення, горяч, тощо, чи харчі тратять свої вітаміни, коли довго стоять, які шкідливі наслідки бувають, коли годування їжею, в якій вітамінів мало або й зовсім нема, і таке інше. Очевидно, досліди ті ще далеко не закінчені й наука ще не може сказати кожній окремій людині в кожнім окремім випадку, що і скільки чого вона повинна їсти, щоби бути як тільки можливо найздоровішою і наймiцнішою. Відомо лише, що найбільше вітамінів мають у собі молоко й молочні продукти, садовина й городовина, але можливо, що в недалекій будучности буде можна в кожнім випадку недуги чи недомагання сказати, якої їжі кому бракує.

ФЛІС.

Теща (що приїхала до доньки в гості, каже до наймички): Ганю, будете памятати, щоби мене завтра рано збудити в пору, щоби я не спізнилася до поїзду.

Наймичка: Пані можуть зовсім здатися на мене. Молодий пан загрозили мені, що колиб пані завтра спізнилися до залізниці, то я вилечу зі служби.

Імре Галяс.

ІНСТИТУТ ЩИРОСТИ

Вечором у каварні приятель узяв мене на бік і сказав:

— Завтра відчиняю моє підприємство. Зайди до мене, я цікавий, яке воно зробить на тебе враження.

Яке це підприємство — не хотів мені зрадити.

На другий день пішов я там. Вже здалека добачив я на камениці під вказаною адресою величезний шильд нової фірми. Як я підійшов ближче, перечитав: „Перший загальний інститут щирости".

Я власним очам не вірив — „Інститут щирости" — що то могло значити?

Я ввійшов до середини. Евген підійшов мені настрічу, всміхнений.

— Ну, щож, дивує тебе? Правда?

— Помисл дуже оригінальний. Та чи не вияснив би ти мені, що це за інститут щирости?

— Моє підприємство виходить від відомого факту, що люди не є супроти себе щирі, що обріхуються. Навіть супроти себе самого ніхто не є справді щирий. Ніхто не знає докладно, чи він гарний, чи поганий, мудрий чи дурний, талановитий, чи ні. Хто відвідає мій інститут, той дізнається щиру правду, яка вона й не була би. А що, вже розумієш цю незвичайну новину?

— Та скільки гостей було вже в твому інституті?

— Досі ні один. Мої оголошення появилися щойно в сьогоднішніх ранішніх газетах. Я вірю, що люди приходитимуть юрбою. Кожний дасть радо двацять злотих, щоб дізнатися раз щиро, який він фізично та психічно.

Задзвонив дзвінок при дверях, увійшла якась жінка. Мала, непоказна, а навіть погана.

— Я читала ваше оголошення, — почала — тому прошу, щоби ви щиро сказали мені, чи я досить гарна на фільмову артистку. Приятелі кажуть, що я маю фотоґенічні риси лиця, а я сама вірю, що мої очі, моя усмішка і моя постать...

Евген глянув на неї значучо, потім підійшов ближче та сказав:

— Ласкава пані, ви даєте жартувати зі себе. Ваші приятелі говорять неправду. Це має бути фотоґенічне лице? Це має бути постать до фільми?

— Алеж даруйте — озвалася обурена жінка — в цій елеґантній суконці, кажуть, я виглядаю, наче вимріяна...

Мій приятель не дав збити себе з пантелику.

— Це ви пані, називаєте елеґанцією? Ви взагалі не повинні зодягатися кольорово, бо воно ще яскравіше відбиває, що ви погані.

Пані слухала його зі здивуванням і обуренням.

— Прошу пані заплатити двацять злотих гонорару — сказав мій приятель.

— Що? Ви ще маєте лице жадати грошей за вашу безсоромність?! Винагороджу вам так, що скажу вам щиро мою думку: ви безсоромний, невихований драбуга! — Сказала ці слова та тріснула за собою дверми.

— Видно я її не вдоволив, — сказав мій приятель — хіба щирішим, як я був, не можу бути!

Знов задзвонив хтось. Ввійшов молодий чоловік, високий наче тичка, в знищеному сурдуті, з артистичною краваткою.

— Прошу пана — сказав — я закохався до божевілля в одній дівчині, яка мене обожає. Я написав для неї поему, та не хочу дати їй поки ви мені щиро не скажете, чи то гарна поезія...

Евген прочитав поезію подер її на дрібненькі шматочки.

— Як вам не стидно — виписувати такі небилиці — насварив молодого чоловіка. — Взагалі: навіщо пишете для неї поеми? Вона вас зраджує! Спитаєтеся певно, відкіля я це знаю? Вистане мені глянути на вас: такому мужчині, як ви, ніяка жінка не буде вірна.

— Як ви смієте?! — скрикнув молодий чоловік, вдарив сильно двічі мого приятеля по лиці та вибіг лютий.

— Перший гонорар — подумав я собі, та самособою не сказав я того голосно.

— Я пропав, — стогнав Евген. — Я вложив усе моє майно в це підприємство, а тепер показується, що не зароблю на ньому ні шеляга!

— Так зле воно не є — успокоював я його — позволь лише, що я сам обслужу найближчого твого гостя.

Гість той зараз зявився. Товстезна, осоружна, пятьдесятьлітня жінка в яскраво жовтій сукні та зеленому капелюсі. Я вийшов напроти неї, поздоровив її ввічливо-чемно.

— Я прийшла, щоби почути вашу думку про мій зовнішній вигляд і мої здібности. Одначе прошу бути отвертим і щирим.

— Прошу — сказав я. Щирими бути приходиться нам тяжко лише тоді, коли комусь мусимо сказати щось прикрого. З вами, пані, мені дуже легко бути щирим, бо ви молоді й гарні. Ваша постать, пані, ваша поведінка, цей смак і ця елеґанція... Ваша второплість, пані, ваша душа...

— Ви дуже милі, — сказала жінка — та як ви можете говорити про мої здібности? Я досі сказала так мало слів...

— Колиб ви не сказали навіть ні словечка — сказав я з великим пошанівком. — Ваші очі, ті гарні очі, ті чисті, одушевлені очі зрадили мені все...

— Дякую вам, дякую — говорила шепотом зворушена жінка та всувала мені в руку пятьдесятьзлотовий банкнот.

Як вийшла, я став вимахувати банкнотом, наче триюмфальним прапором.

— Бачиш — так мусиш вести твоє підприємство. На цьому інституті щирости можна зробити маєток, лише треба отверто та щиро... говорити неправду.

Певний доказ.

Свідок стоїть перед суддею та має докази, що обвинувачений був пяний, як допустився проступку.

— Так, був зовсім пяний — каже свідок. — Посварився дуже з шофером автотаксівки!

— Цеж іще не доказ, що він був пяний! — запримічує суддя.

— Пригадую собі ще, що там зовсім не було шофера.

— А, це вже багато поважніший доказ.

ПРАВИЛА ДЛЯ ТИХ, ЩО КУРЯТЬ.

Орган Американського Медичного Товариства дає девять порад „для тих, що не можуть не курити".

1. Не починайте курити раньше, як по двацять-першім році життя. Тютюн містить в собі отрую, а всяка отруя багато гірше шкодить молодому організмови ніж дозрілому і розвиненому.

2. Найменше раз на рік піддайтеся основним оглядинам якогось досвідченого і доброго лікаря. Не забувайте, що через курення ви раз-у-раз піддаєте свій орґанізм, передовсім серце і кровні артерії, під вплив отруї й час від часу треба переконатися, чи і наскільки вона йому зашкодила.

3. Коли вже мусите курити, то куріть циґаретки, не більше, як по десять на день. Вони не такі шкідливі, як цигари або люлька, бо згоряють зовсім, до краю, і через те нищиться більше нікотини.

4. Чим сухіший тютюн, тим докладніше згоріння, і разом з тютюном згоряє і нищиться отруйна нікотина.

5. Не видихайте диму через ніс. Такою штукою ви допускаєте отрую атакувати й такі частини організму, до котрих при звичайнім куренню вода не дійшла би.

6. Привикайте курити лише на дворі, не в хаті.

7. Куріть зараз після їжі. Курення перед їжею псує апетит.

8. Уживайте цигарниці й цигарнички. Багато отруйних частин тютюну розпускаються в слині, яку потім мимохіть ковтаєте.

9. Хоч раз на рік перестаньте зовсім курити на який місяць. Не закріпиться привичка курити і організм матиме спромогу віддихнути, прийти до себе.

Слабі люди, з яких причин не булиб слабі, не повинні взагалі вживати тютюну.

ФЛІС.

ФІЛЬОСОФ, ЧИ МЕТЕЛИК?

Один перський фільософ сидів раз у саді, занятий своїми писаннями. Нараз увагу фільософа звернув на себе метелик, що перелітав із цвітки на цвітку. При цьому фільософови зібралося на дрімку. Він заснув і йому снилося, що він сам став метеликом. Буяв поміж цвітами по всьому саді, вкінці перелетів до недалекого ліса. За пів години нараз пробудився та побачив, що сидить у саді серед своїх книжок.

Тоді фільософ спитав сам себе: „Чи я фільософ, який уявив собі, що він метелик, чи може я метелик, якому здається, що він фільософ?"

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

МОВНА БОРОТЬБА В ФІНЛЯНДІЇ

Фінляндська влада постановила обмежити вживання шведської мови в Фінляндії, передовсім в університеті. Задля того влада предложила парляментови проєкт закону, який дуже обмежує вживання шведської мови в усіх школах. Ця постанова викликала великий відгомін у скандинавських державах, передовсім у Швеції.

У Фінляндії живе велика шведська меншина, тому шведська мова була століттями культурною мовою Фінляндців і при помочі шведської мови Фінляндці порозумівалися з рештою світа. Та фінляндська влада не зважає на це. Каже, що фінляндська мова мусить бути викладовою мовою у високих школах у Фінляндії, покищо в одному університеті, в Гельсінгфорсі. Зрештою для шведської меншини зберіжуть право, що могтимуть учитися шведською мовою як викладовою.

„Англьо-Скедіш Ревю" каже, що наслідком повищого розпорядку внеможливиться культурна співпраця між Фінляндією та чужиною. Досі ця співпраця була можлива лише завдяки шведській мові. Фінляндська мова належить до зовсім іншої мовної групи й дуже тяжко її вивчити. Фінляндською мовою говорить невелика скількість населення, щоби поза Фінляндією мав хтось користь учитися цієї мови, крім мовознавців.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ДІТРОЙТ, МІШ.

Зі Свята Державности на боротьбу.

Заходом 24-го відділу ОДВУ дня 4-го листопада 1934 відбулося Листопадове Свято в „Чедсей Гайскул" авдиторії, при Мартін вул.

В програму свята входили хорові точки, декламації та промови. Участь у святі брали два злучені хори під управою п. І. Атаманця, а це: хор „Думка" і хор ім. Лисенка, при 24-тому відділі ОДВУ. Під умілим проводом п. І. Атаманця хор вивязався зі свойого завдання на цілих 100%. З декляматорів найкраще вивязався тов. Н. Бабак.

Вступне слово виголосив п. І. Іванчук. Обширний та надзвичайно старанно оброблений реферат виголосив гість з Торонто, Онт., Канада, тов. В. Гультай. Після реферату виголосив коротку промову тов. П. Дуда з Віндзор, Онт., член ОДВУ, ч. 24, який коротко зясував положення наших братів під сучасну пору на ЗУЗ та завізвав присутніх до жертв на допомогу тим, які і тепер борються за права свойого народу та караються по тюрмах і таборах.

По перепровадженню збірки та по відчисленню розходів, получених зі святом, лишилося $40 чистого доходу, які вислано на допомогу визвольній боротьбі. На кінці виголосив коротку, відповідну до свята промову д-р А. Т. Кібзей.

В. Дідик.

НОРТГЕМПТОН, ПА.

На просвітні цілі на Лемківщині.

Підписаний отримав відозви від Комітету Допомоги Лемківщині в Ню Йорку і занявся збіркою, ходячи від хати до хати з лістами, та зібрав $32.50 на три лісти. Гроші вислано на просвітні цілі на Лемківщині через Обєднання до товариства „Просвіта" у Львові. За ті гроші підуть на наші лемківські села українські книжки і газети, які допоможуть нашим братам-Лемкам пізнати, чиї ми сини і ким та за що закуті. Українські книжки і газети вкажуть їм правдивий шлях, що веде до золотоверхого Києва. А Українці з Нортгемптону матимуть ту радість, що своїми жертвами допомогли такому доброму ділу.

Жертвували на лісту ч. 215 по $1: І. Осичка, Ю. Мичуда, І. Свалов; по 25 ц.: Л. Демчук, С. Щур, Марія Вербіцька; по 50 ц.: Агафія Курей і І. Онущак; по 25 ц.: С. Шлак і А. Потічка, по 50 ц.: А. Вінер, Г. Гришко, Г. Антонюк, Т. Брущак, М. Корман; по 25 ц.: В. Андрусишин, В. Дворнік, П. Федорчук; Г. Будинець 15 ц. Зібрано $8.65.

Ліста ч. 129: по $1: о. д-р Клодницький, І. Масляник, М. Коруц, о. В. Уляницький, Н. Н.; по 50 ц.: С. Глущак, О. Задубера, Ф. Гадир, А. Панчишин, Рот Бродерс, А. Бодник, С. Ковалишин, М. Крайнік, Юстина Чепеляк; І. Бодник 35 ц.; по 25 ц.: І. Жеребецький, В. Шишка, Є. Притка, Марія Любянецька. Зібрано $10.85.

Ліста ч. 62: В. Свюк $1.50; по 50 ц.: Меланія Кравчишин, А. Кримка, С. Вітушинський, О. Палій, С. Тохтій, І. Брощак, Б. Козловський, А. Фанок, І. Федько; по 25 ц.: І. Сидор, п. Лісецька, Р. Куштай, С. Сеник, П. Солян, Т. Борух, Д. Бахуровський, І. Павлиса, І. Стеців, Т. Бомба, М. Тимошик, М. Гусак, Д. Процанин, С. Потрайко, І. Антонюк, І. Зятик, Д. Дробот, І. Нагірний, П. Кравчук, А. Крайовський, Г. Гринда, И. Білик, Г. Кочан, М. Худик, М. Брощак, Е. Радковський, Юлія Тхорик, Марія Рочняк. Зібрано $13. Разом зібрано на всі лісти $32.50.

Іван Осичка.

СЕЙНТ ЛУІС, МО.

Збірка на інвалідів на Листопадовім Святі.

На Листопадовім Святі, що відбулося дня 23. грудня м. р. в українській гр. кат. парохії у Сейнт Луіс, Мо., зложили на інвалідів: о. И. Ганяк, В. Білик, д-р Н. Клим, Г. Криса, Г. Лужецький, Т. Владика, С. Волянський, І. Пилипчук, П. Голдак, М. Дмитришин, В. Гук, В. Паращак, Ів. Андибур, Н. Сопко, Марія Шпить, Софія Паращак, Анастасія Криса, Катерина Гардигайло, Катерина Пилипчук по $1; М. Вівчаровський 90 ц.; по 75 ц.: Ева Голдак, А. Хомик, Марія Дмитришин; по 50 ц.: Катерина Рабко, Катерина Андибур, Анастасія Кузів, І. Якимів, І. Смола, Я. Григоренко; по 30 ц.: Марія Поцілуйко, М. Стефанів; по 25 ц.: М. Гук, И. Білобрам, Катерина Якимів, П. Волянський; дрібними датками 40 ц. Разом $27.15, котрі висланo до Обєднання.

АРНОЛД, ПА.

На Музей.

Гром. Іван Федан переслав через Обєднання $10 на Музей Визвольної Боротьби в Празі.

НЮАРК, Н. ДЖ.

На інвалідів.

Тов. ім. Івана Франка ухвалило на своїх річних зборах виасигнувати зі своєї каси $25 на українських інвалідів у Львові, $15 для одного інваліда в Нюарку, а $10 на визвольну боротьбу. Через Обєднання вислано $25 на інвалідів у Львові.

И. Фурда, секр.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

АСТОРІЯ, Л. АЙ. Бр. св. О. Николая, від. 5, повідомляє усіх своїх місцевих і позамісцевих членів і членниць, що місячні збори відбудуться в четвер, 17. січня, в годині 7:30 ввечір, в гали Чеського Нар. Дому, 29-19 — 24 Еве. Обовязком є кождого члена прийти на вище згадані збори, бо є важні справи до полагодження. Взиваємо довгуючих членів хоч вчасти сплатити свій довг, бо інакше будуть наражені на утрату всіх прав членських. Просимо родичів, котрих діти мають скінчених 16 літ життя, щоб переписали їх до повнолітніх членів. На річних зборах 15. грудня вибрано слідуючий уряд на 1935 рік: І. Сидор, предс.; В. Червонюк, заст.; П. Барнич, секр. фін. і рек.; А. Климишин, заст.; Стах Кривець, кас.; І. Кубарик, заст.; Мих. Галан і Т. Підгірний, контр. комісія; Н. Табака, Гр. Семенько і П. Гаврилець, контр. хорих; Д. Бурдига, капітан; П. Дабяк і В. Пшеничняк, хорунжі. Неприявний на зборах член або урядник підлягає карі після статута. — І. Сидор, предс.; С. Кривець, кас.; П. Барнич, секр.

МІННЕАПОЛІС МІНН. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 345, подає щераз до відома всім членам, що докінчення річних зборів і вибір уряду відбудеться в неділю, 20. січня, в годині 1-шій пополудні, в гали під ч. 505 — 4-та вул. Обовязком всіх членів бути на означений час, бо є важна справа до полагодження. Вписуємо нових членів, старших і молодих, до У. Н. Союза, де будемо мати „дивіденди" і ми, так, як декотрі американські асекурації. — Гр. Пастушенко.

ЛОРЕЙН, О. Тов. У. Н. Союза, від. 50, повідомляє всіх своїх членів, що мітінг відбудеться 20. січня, в годині 1-ій пополудні, в гали де звичайно. Уряд на 1935 рік вибрано як слідує: Захарій Долин, предс.; Іван Задорожний, заст.; Мих. Шемичик, секр.; Олекса Олексин, рек. секр.; Микола Сикута, кас.; Микола Волошинський, заст.; М. Галянко, Мих. Гедзин і Волод. Каришин, контр. комісія. Мітінги будуть відбуватися в 1-шу неділю по 15-ім. — Михайло Щемичик, секр.

АКРОН, О. Бр. Сош. св. Духа, від. 295, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що звичайний мітінг відбудеться в неділю, 20. січня, в годині 1-шій пополудні, в гали церковній. Просимо членів прибути всі як один, бо є дуже важні справи. Напоминаємо довгуючих членів, вирівнати свій довг, бо коли цього не зроблять, будуть суспендовані. Просимо решту членів принести свої старі грамоти і вимінятн на новий рід обезпечення. — Іл. Гурин, предс.; О. Цепко, кас.; П. Славич, секр.

ВЕСТ ПУЛМАН, ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 243, подає до відома усім місцевим і позамісцевим членам, що на 1935 рік вибрано слідуючий уряд: Петро Костюк, предс.; Іван Лагола, заст.; Теодозій Менцінський, фін. секр.; Данило Бучман, заст.; Стефан Гасюк, кас.; Теодор Карплюк, заст.; Василь Туриця, Микита Смага і Мих. Олещук, надз. хорих; Онисим Станкевич, дверник; Ілія Гаврищків і Микола Білик, тростісн; Семен Міляновський, капітан; Т. Карплюк, Р. Грабінський і Н. Мацяк, контрольори; Луць Ковалюк і П. Романюк, прапорчики. Мітінги відбуваються в третю неділю по першім, в гали церковній, 12205 Парнел вул., від год. 2-гої пополудні. Проситься членів явитись на мітінг і вкладки платити вчас, як рівнож вирівнувати затягнений довг. Проситься незабувати членських обовязків, бо це спричиняє клопіт при урядуванню. Нові члени будуть дуже радо приняті. — П. Костюк, предс.; С. Гасюк, кас.; Т. Менцінський, секр. фін. Зі всіми письмами до відділу прошу удаватись на адресу: Theo. Mencinsky, 11948 Lowe Ave., Chicago, Ill.

ДІТРОЙТ, МІШ. Бр. св. О. Николая, від. 175, подає до відома всім своїм членам, що на річнім мітінгу 16. грудня вибрано слідуючий уряд на 1935 рік: Петро Пошивак, предс.; Василь Братусь, заст.; Василь Біліньский, кас.; Олекса Каменець, заст.; Василь Бартош, секр.; Андрій Дяк, заст.; Я. Полувка, О. Буката і Семен Герчак, контрольори; Стефан Періжок і Микола Горбянський, доз. хорих; Блажій Трубілович і Василь Білик, хорунжі. Мітінги відбуваються в першу неділю по 15-тім, в гали парафіяльній при Кліперт і Едвард. Перший мітінг відбудеться в суботу, 19 січня, задля браку місця в неділю, бо галя буде занята. — П. Пошивак, предс.; В. Біліньский, кас.; В. Бартош, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Жіноче Тов. Згода, від. 358, повідомляє своїх членниць, що на річних зборах 16. грудня вибрано слідуючий уряд на 1935 рік: Анна Гавриляк, предс.; Стефанія Паліввода, фін. секр.; Анна Гацівна, рек. секр.; Варвара Скоратко, кас.; Розалія Слабий, Катерина Ділай і Катерина Мураль, контр. комісія. Перші збори цього року відбудуться 20. січня, в годині 1:30 пополудни, в У. Н. Домі. Просимо всіх членниць явитися на збори, а довгуючих членниць просимо вирівнати свої залеглости. — А. Гавриляк, предс.; А. Гацівна, рек. секр.

— Ах, ті мужчини! Знаєте, позавчора святкували ми двацяті роковини нашого шлюбу, то чоловік питається мене, який дарунок радаб я дістати. Я сказала, що щось із золота.

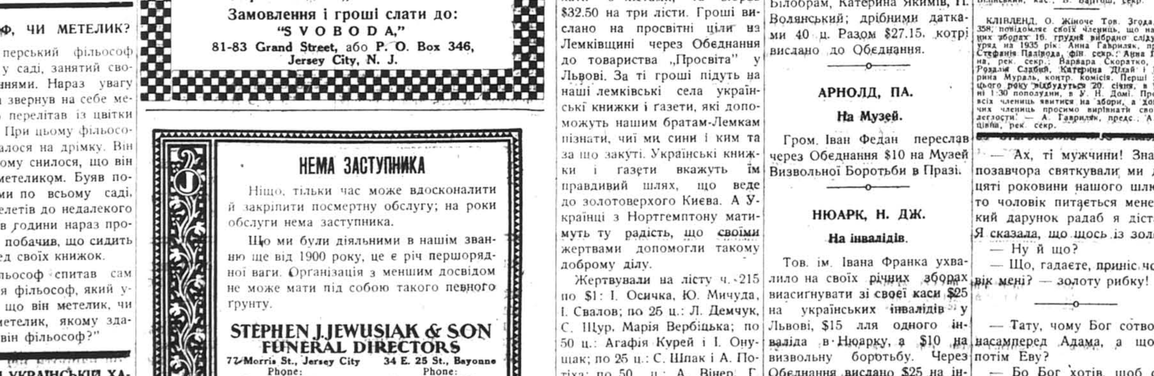
— Ну й що?

— Що, гадаєте, приніс чоловік мені? — золоту рибку!

— Тату, чому Бог сотворив насамперед Адама, а щойно потім Еву?

— Бо Бог хотів, щоб собі Адам бодай трохи на волі оглянув світ.

НЕЗАГНУЗДАНИЙ ТАРЗАН. (164)

„Зутаґ забере білу самицю й усіх самців Зубята, котрі не є боягузами!" — крикнув свій визов молодий Зутаґ. „Хто піде з Зутагом, щоби битися з Ґоманґанами й привести назад нашого брата?" — він спитався малп.

Вісім відважних молодих і дужих малп пішли на сторону Зутага. Але старші, розумніші малпи похитували головами та пішли на сторону короля. „Добре", крикнув Зутаґ, „ми не хочемо мати тут ніяких старих баб".

Старі малпи племени не звертали на це ближчої уваги, а вісім добровольців, повних самопевности, стали битися кулаками в груди, показувати зуби й викрикувати.

Праліс аж гудів від цих окриків. Біла дівчина приглядалася цьому зі страхом, бо їй здавалося, що це зачалася якась страшна битва. Вона мало що не впала зі страху, коли побачила, як Зутаґ відлучився від громади та почав іти до неї.